

Seletuskiri volikogu eelnõu „Rakvere valla arengukava 2019-2035, Rakvere valla teede arengukava 2019-2035 ja eelarvestrateegia 2026-2029 vastuvõtmine“ juurde

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37 sätestab, et igal vallal peab olema arengukava ja eelarvestrateegia, mis on aluseks eri eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele.

Arengukava ja eelarvestrateegia on aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeringute kavandamisel ning investeringuteks toetuse taotlemisel. Arengukava ja eelarvestrateegia peavad hõlmama vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat.

Vallavolikogu ülesanne on kinnitada arengukava ja eelarvestrateegia enne eesseisva aasta eelarve vastuvõtmist, hiljemalt 15.oktoobriks.

Volikogu 28.mai 2025 istungil toimus arengukavade I lugemine. Volikogu otsustas suunata Rakvere valla arengukava aastateks 2019-2035, Rakvere valla teede arengukava 2019-2035, eelarvestrateegia 2026-2029 avalikule väljapanekule.

Avaliku väljapaneku kaudu korraldati kõigi huvitatud isikute kaasamine ettepanekute tegemiseks arengukavadesse. Teade arengukavade eelnõu avalikustamise kohta avaldati valla veebilehel ja sotsiaalmeediakanalis. Avalik väljapanek toimus perioodil 29.05-21.07.2025. 28.07.2025 toimus Rakvere Vallavalitsuse saalis arengukavade avalik arutelu.

Kokku laekus kirjalikult 10 ettepanekut. Esitatud ettepanekud puudutasid peamiselt teede-ja tänavate korrashoidu, valgustust.

Rakvere valla arengukava 2019-2035, Rakvere valla teede arengukava 2019-2035 muutmise ja eelarvestrateegia 2026-2029 koostamise eelnõu ettepanekud on läbi arutatud vastava ettepaneku valdkonna spetsialistidega.

Vallavalitsus arutas laekunud ettepanekuid (lisa 1) 30. juulil 2025 toimunud istungil ning võttis seisukoha, kajastatud lisa 1 veerg „Laekunud ettepanekutega arvestamine“.

Lisaks laekunud ettepanekutele on arengukavasse sisse viidud järgmised muudatused:

- Lisatud „Rakvere valla arengukava 2019-2035“ Lisa 3 „Rakvere valla elanike rahulolu-uuringu analüüs 2025“
- Korregeeritud Rakvere valla teede arengukava 2019-2035“ Tabel 11: Rakvere valla kergliiklusteede investeerimisvajadus 2019-2035- „Kohala - Uhtna – Sämi kergliiklustee“ asendatud „Kohala- Uhtna- Muru kergliiklustee“.

Arengukavade eelnõud on läbi vaadanud ka volikogu haridus-ja noorsootöökomisjon; eelarve-ja arengukomisjon; majandus-ja ettevõtluskomisjon; sotsiaalkaitsekomisjon; keskkonnakomisjonis; kultuuri-ja spordikomisjon.

Eelarve-ja arengukomisjon, majandus-ja ettevõtluskomisjon ja keskkonnakomisjon tegid arengukavadesse järgmised ettepanekud:

- 1) Rakvere valla teede arengukava 2019-2035
Ettepanek: Tabel 11: Rakvere valla kergliiklusteede investeerimisvajadus 2019-2035 täiendada järgnevalt- Vana-Tõrma küla-Levala kergliiklustee projekteerida läbi Karitsa.

2) Rakvere valla arengukava aastateks 2019-2035

Ettepanek: Lisa 1 „Investeeringute kava“, lisada hariduse peatükki investeering „Tõrmasse lastehoiu/lasteaia ehitus“, teostamise aeg 2028-2035.

Ettepanekutega on arengukavades arvestatud.

Kultuuri-ja spordikomisjonil täiendavad muudatusettepanekud puudusid.

Haridus-ja noorsootöökomisjonil ja sotsiaalkaitsekomisjonil täiendavad muudatusettepanekud puudusid.

Komisjonide protokollidega on võimalik tutvuda dokumendihaldussüsteemis.

Vallavalitsus tutvus 30.07.2025 istungil komisjonide arutelude ja seisukohtadega, ettepanekutega ning otsustas võtta informatsiooni teadmiseks. Vallavalitsus nõustub ettepanekuga suunata Rakvere valla arengukava 2019-2035, Rakvere valla teede arengukava 2019-2035 ja eelarvestrateegia 2026-2029 vastuvõtmisele.

Seletuskirja koostas

Siiri Kohver

Abivallavanem

28.07.2025

Lisa 1

Rakvere valla arengukava 2019-2035, Rakvere valla teede arengukava 2019-2035 ja eelarvestrateegia 2026-2029 eelnõude täiendus-ja muudatusettepanekud 2025

Eelnõule laekunud ettepanekutega arvestamine:

Jrk nr	Ettepanek, eelnõu, leheküljenumber	Põhjendus	Laekunud ettepanekuga arvestamine
1.	Arknale võiks juurde lisada tänavavalgustusi, et kortermajadest kergliiklusteeni oleks tänav valgustatud.	Pimedal ajal on ohtlik liikuda, ning inimesi jalutab palju. Paremad tingimused liikumiseks ka pimedal ajal	Ettepanek lisatud arengukavasse.
2.	Teostada tee nr. 6621056 (Pargi tee, Karitsa küla) 2,5x pindamine	2021 aasta lõpus on, tee nr. 6621056 katastriüksusele 66204:003:0124 jäävala osale, kinnistuomaniku poolt, tolmutõrje eesmärgil, teele lisatud pindmiseks kihiks freesasfalt paksusega 0-10 sentimeetrit Teeosa sõidetavuse paranemisega on kasvanud ka tee kasutatavus elanikkonna ja teenindava transpordi poolt. Täiendavalt on käesoleva aasta algusest, eelnimetatud kinnistu elanikuga sõlmitud jäätmeveoleping mis omakorda on toonud kaasa raskveokite liiklussageduse tõusu. Aastatel 2022-2025 ei ole olnud (vallal) vajadust, eelnimetatud teosal, teostada kruusatee profileerimist ega kruusatee profileerimise kihi uuendamist. Liikluskoormuse kasv on toonud kaasa täiendava tee kulumise ning viimasel paaril aastal on hakanud freesasfalt ka tolmana	Ettepanekuga ei arvestata. Põhjendus: Tee kulgeb mööda eramaad ja teenindab ühte kinnistut, mida kasutatakse alalise elukohana.
3.	Muuta Sõmeru alevikus Põllu tänav tolmuwabaks (tee nr 7701034)	Põllu tänav Sõmerul kuulub tiheasustusalale, kuid Põllu tänava teekatte alates Põllu 11 on kruusakattega (tee nr 7701034), mis kuiva ilmaga tolmas väga palju. Seda teed kasutatakse aktiivselt nii sõidukite (sealhulgas rasketehnika poolt, nt hiljuti Eesti Raudtee kontaktvõrgu mastide kohale toomine ja paigaldamine) kui ka igapäevaste jalakäijate/kergliiklejate poolt. Tänav kasutajateks on nii oma valla	Ettepanekuga hetkel ei arvestata. Põhjendus: Tee teenindab ühte kinnistut, mida kasutatakse alalise elukohana. Tulevikus on kavandatud antud teeosa lahendada Sõmeru

		elanikud (Põllu 15 pere, aiamaa kasutajad jne) kui ka Vinni valla elanikud, kes ületavad seda teed mööda raudteed.	Tööstuspargi ligipääsutee projektiga.
4.	Sõmerule Põllu tänavale paigaldada tänavavalgustus.	Alates Sõmeru Põllu 11 puudub tänavavalgustus, kuigi tegemist tiheasustusalaga. Kuna tegemist tiheasustusalaga ja seda tänavat mööda liigub palju jalakäijaid/kergliiklejaid, siis tänavavalgustus suurendab nende turvalisust liiklemisel.	Ettepanekuga hetkel ei arvestata. Põhjendus: Tee teenindab ühte kinnistut, mida kasutatakse alalise elukohana. Tulevikus on kavandatud antud teeosa lahendada Sõmeru Tööstuspargi ligipääsutee projektiga.
5.	Rakvere linn – Vana-Tõrma küla kergliiklustee (~1300m, tabel 11: Rakvere valla kergliiklusteede investeerimisvajadus 2019-2035)	Võimalikult kiiresti selle projekti elluviimine, kuna antud teelõigul (Rakvere-Vägeva-Tartu) on viimase 30 aastaga hukkunud kaks ja üks üliiraskete vigastustega inimest.	Ettepanek kajastub varasemalt arengukavas. <i>Tabel 1: Rakvere valla kergliiklusteede investeerimisvajadus 2019-2035</i> Rakvere linn – Vana-Tõrma küla; (projekt olemas 2021), teostamise aeg 2026-2027
6.	Arengukava failis lk 89 (väljavõte Rakvere valla teede arengukava suurematest teostatud investeeringutest) eemaldada rida Tõrma küla (Vana-Tõrma) tänavalgustuse rajamine ning samamoodi eemalda see	Arengukavast leiab kergliiklusteede elektrifitseerimise põhjenduse - elanike liiklusohutuse tagamiseks, liiklusmugavuseks, alternatiivsete liikumisvõimaluste kasutamiseks ning tervisespordi edendamiseks on vaja valgustada kergliiklusteid. Vana-Tõrma kergliiklusteele valgustuse rajamisel ei ole arvestatud looduskeskkonnaga. Kergliiklustee kõrval olev maa on elukeskkonnaks lindudele ja loomadele, kellele tänavalgustus ei ole loomuosavõimeline elukeskkond. Nt Vana-Tõrmas pesitsevad nahkhiired, kelle osas uuringud on näidanud, et valgussaaste avaldab neile negatiivset mõju.	Ettepanekuga ei arvestata. Põhjendus: Looduskaitsega seotud piirangutest Vana-Tõrma külas on vaid Tõrma allikad. Muud looduskaitsega seotud piirangud puuduvad. Vana-Tõrma tänavavalgustuse ehitustööde töövõtuleping on juba sõlmitud. Ehitustööde lõpptähtaeg 31.10.2025.

	tegevus valla teede arengukavast.	Seega ettepanek Vana-Tõrma planeeritavat kergliiklusteed mitte elektrifitseerida.	
7.	Palume lisada arengukavasse teelõik, mis asub Kiigeplatsi kinnistul, Sämi külas (kuvatõmmis, joonis 1, märgistus musta joonega lisatud). Lisaks sellele palume katta nimetatud teelõik mustakattega, et tagada kinnistu omanikele tolmu- ja porivaba liikumine ning õhusaaste vältimine. Eelnõu: „Rakvere valla teede arengukava 2019-2035“, lk 22, 23.	Tee on vajalik, et tagada külainimestele juurdepääs oma kinnistutele ning neid teenindavale transpordile (posti-, kullerveod, olmejäätmete vedu jpm). Suviti on tee väga tolmav ning vihmasel ajal porine. Sellest tulenevalt palume katta nimetatud teelõik mustakattega. 	Ettepanekuga hetkel ei arvestata. Põhjendus: Kinnistu kuhu soovitakse tolmuvaba teed on hetkel osaliselt üldkasutatav maa. Tee puudub teeregistris. Esmalt tuleb tegeleda teelõigu lisamisega teeregistrisse, seejärel saab hinnata vajadust lisada antud teelõik (Kiigeplatsi kinnistul) arengukavasse.
8.	Tänavavalgustusliini rajamine. Eelnõu: „Rakvere valla teede arengukava 2019-2035“, tabel 14, lk 17.	Sämi küla elanikel puudub pimedal ajal võimalus jalgsi liikumiseks. Rajatav kergliiklustee Muru-Uhtna-Kohala nõuaks ohtlikku Narva maantee ületust, kuna turvalist ülekäiku Narva maanteeni ning selle ületust ei suudeta tagada.	Ettepanekuga hetkel ei arvestata. Põhjendus: Sämi külatee nr. 7700052 (Riigiteega Sämi-Sonda-Kiviõli tee nr. 17120 ristudes idapoolse osa) on eratee. Kaaluda tulevikus alternatiivsete lahenduste leidmist (sh sundvalduse kasutamist).

9.	Kõnnitee rajamine Ubja külasse (märgitud visuaalselt joonisele).		Ettepanekuga hetkel ei arvestata. Põhjendus: Seda kinnistut 77001:001:0604 Mängu tee 5 tuleks eraldi komplekselt planeerida Ubja küla kogukonna kõike huvisid arvestades (kogukonnaplats, mänguväljaku laiendamine, grillimisala jne), mitte ainult ühe kõnnitee alalt risti läbi rajamine.
10.	Luua ja toetada tegevusi, mis ühendavad erinevate põlvkondade liikmeid,	1) Kavandada kogukonnaüritusi nii, et need oleksid kaasavad eri vanusegruppidele ja toetaksid koostööd nende vahel (nt ühised	Ettepanekud kajastuvad osaliselt arengukavas. Ettepanekutega arvestatakse

	tugevdades kogukonna sidusust, sotsiaalset kapitali ja vastastikust mõistmist.	töötoad, aianduspäevad, mälestuste jagamise õhtud, traditsioonide tutvustamine). 2) Julgustada kohalikke organisatsioone, sealhulgas haridusasutusi ja eakate ühendusi, tegema koostööd ühiste ettevõtmiste raames. 3) Pakkuda toetust projektidele, mis loovad võimalusi noorte ja eakate vaheliseks mentorluseks või kogemuste vahetuseks. 4) Luua füüsilisi ja sotsiaalseid keskkondi, mis soodustavad loomulikku põlvkondade kohtumist ja suhtlemist (nt mitmeotstarbelised kogukonnaruumid, vabaõhualad). 5) Koguda regulaarselt tagasisidet eri vanuserühmadelt, et mõista nende ootusi ja kaasata neid arengukava elluviimisse.	järgneva aasta arengukava koostamisel, jooksva aasta tegevuste planeerimisel.
--	---	--	---